

 جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران اداره آموزش و پرورش شهرستان تنکابن مجتمع آموزشی و پرورشی / مدرسه شبه نهایی	باسمه تعالی: نام و نام خانوادگی دانش آموز:	
	کد دانش آموز:	
	تاریخ امتحان: ۹۸/۱۲/۱۷	
	نوبت:	
مهر آموزشگاه	ساعت امتحان: ۸ صبح مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: انسانی - معارف کلاس:
طراح: ساجدی	تعداد صفحات: ۲	پایه: دوازدهم نام درس: فلسفه

بارم	شرح سئوالات
۱	الف) کدامیک از عبارات زیر درست و کدام نادرست است؟ ۱) وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو جنبه یک چیزند به این معناست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که باهم ترکیب و یا جمع شده‌اند. ۲) دکارت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد. ۳) معمولاً از فیلسوفان به عنوان مهمترین مدافعان عقل یاد می‌کنند. ۴) دانشمندانی که موضوعات اخلاقی دین را با استدلال و منطق مورد بحث قرار می‌دهند «فیلسوف» نامیده می‌شوند.
۱/۵	ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. ۱) یکی از کانون‌های اولیه عقل‌گرایی و خردورزی است که اندیشمندان آن به خردورزی و فرزاندگی شهرت داشتند. ۲) معیار اولیه قبول یا رد هر حکم و هر نظر علمی و فلسفی هستند. ۳) دانشی که عقل می‌تواند با اندیشیدن درباره هستی «بما هو» هستی و حقیقت پدیده‌ها به ارمغان آورد نام دارد. ۴) فلاسفه مسلمان را عالی‌ترین مرتبه شهود می‌شمارند. ۵) اوگوست کنت معتقد بود، دستگاه فلسفه‌ای که فیلسوفان از جهان ارائه می‌دهند حقیقتاً ناظر بر نیست بلکه حاصل است.
۱/۵	ج) «جورکردنی» شماره‌های مربوط به گزینه‌های سمت راست را مشخص کنید. الف) ابو یوسف یعقوب بن اسحاق کندی ب) عامل فیض رسانی به عقل انسان ج) کانت د) سعادت دنیا و آخرت ه) حیات علمی و حیات فلسفی و) عقل صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال است ۱) میوه‌ها و ثمرات حیات عقلی ۲) «عقل» مفاهیم ذهنی را شناسایی می‌کند ۳) هدف اصلی جامعه و مدینه فارابی ۴) عقل فعال ۵) اولین فیلسوف مشهور مسلمان ۶) دکارت

نمره ورقه	باعدد	نمره تجدید نظر	باعدد
نام دبیر و امضاء:	تاریخ:	نام دبیر و امضاء:	تاریخ:

۰/۵	(د) گزینه درست را مشخص کنید. (۱) هر کدام از گزینه‌های زیر به ترتیب لازمه و نتیجه دو اصل «وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل علیت» می‌باشند. الف) نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها – تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی ب) تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی – نظم و قانونمندی میان پدیده‌های ج) ارتباط و پیوستگی – تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی د) تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی – ارتباط و پیوستگی
۰/۲۵	(۲) این سخن از کیست؟ «افلاطون ابداع کننده خدانشناسی فلسفی است» الف) تیلور ب) ارسطو ج) هراکلیتوس د) دکارت
۰/۵	(ه) پاسخ کوتاه بدهید. (۱) «هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود و پدید می‌آید» این مطلب بیانگر کدام اصل فلسفی است؟
۰/۵	(۲) فلسفه اسلامی در آغاز تأسیس چگونه سرشتی داشت؟ و متکی بر آراء کدام فیلسوف بود؟
۰/۵	(۳) معنای اول اتفاق را بنویسید.
۰/۵	(۴) کتاب «الجمع بین رأی الحکیمین» اثر کیست و درباره چیست؟
۱	(۵) دو زمینه شکل گیری حیات فلسفی در جهان اسلام را نام ببرید.
۰/۷۵	(و) تشریحی (۱) دو عبارت زیر را باهم مقایسه کنید. «انسان حیوان ناطق است» و «انسان موجود است»
۱	(۲) دو اصطلاح «واجب الوجود بالذات» و «واجب الوجود بالغیر» را بنویسید.
۱	(۳) تفاوت رابطه علیت را با رابطه دوستی بنویسید.
۱	(۴) زندگی معنی دار چیست؟
۱	(۵) چرا «تسلسل علل نامتناهی» محال است؟
۱	(۶) دو کاربرد عقل را بنویسید.
۱/۵	(۷) عقل از نظر ارسطو را توضیح دهید.
۱	(۸) چه عاملی باعث شد که فیلسوفان اروپایی به دو دسته عقل گرا و تجربه گرا تقسیم شدند؟
۱	(۹) دو شکل عمده ظهور مخالفت جریانات فکری با عقل را بنویسید.
۱	(۱۰) منظور از عالم عقول چیست؟ توضیح دهید.
۱	(۱۱) چرا فیلسوفان مسلمان را نمی‌توان به دو گروه عقل گرا و تجربه گرا تقسیم کرد؟
۱	(۱۲) بهترین مدینه از نظر فارابی چه نام دارد؟ توضیح دهید.
۲۰	موفق باشید جمع کل

راهنمای تصحیح			
الف (۱) غ (۰/۲۵)	۲ غ (۰/۲۵)	۳ ص (۰/۲۵)	۴ غ (۰/۲۵)
ب (۱) ایران باستان (۰/۲۵) ۲ استدلالهای عقلی (۰/۲۵) ۳ دانش فلسفه (۰/۲۵) ۴ وحی (۰/۲۵) ۵ واقعیت- تأملات ذهنی (۰/۵)			
ج (الف) ۵ (۰/۲۵)	ب ۴ (۰/۲۵)	ج ۲ (۰/۲۵)	د ۳ (۰/۲۵) ه ۱ (۰/۲۵) و ۶ (۰/۲۵)
د (۱) د (۰/۵)	۲ الف (۰/۲۵)		
پاسخ کوتاه			
۱) سنخیت علت معلول (۰/۵) ۲ کاملاً استدلالی- ارسطو (۰/۵) ۳ میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد (۰/۵) ۴ فارابی- شامل نظرات افلاطون و ارسطو (۰/۵) ۵ ۱) ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی ۲) نهضت ترجمه متون از قرن دوم هجری (۱)			
تشریحی			
۱) دو مفهوم انسان و حیوان ناطق از یکدیگر جدایی ناپذیرند حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی گیرد. بنابراین میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ضروری برقرار است و انسان می تواند موجود باشد و می تواند موجود نباشد. (۰/۷۵)			
۲) واجب الوجود بالذات: ذاتی که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت از ناحیه خود آن ذات است نه از ناحیه یک امر بیرونی واجب الوجود بالغیر: اشیاء جهان چون ذاتاً ممکن الوجودند به واسطه عاملی دیگر واجب الوجود شده اند که به آن واجب الوجود بالغیر می گویند. (۱)			
۳) رابطه علیت رابطه وجودیست. یکی وجودش وابسته به وجود دیگریست ولی در رابطه دوستی که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می شود و سپس میان آن ها دوستی برقرار می گردد. (۱)			
۴) عبارت از یک زندگی دارای غایت و هدف و سرشار از ارزش های اخلاقیست که انسان را نسبت به آینده مطمئن می کند و آرامشی برتر به او می دهد. (۱)			
۵) زیرا اگر سلسله علت ها بخواهد تا بی نهایت ادامه پیدا کند اصلاً نوبت به معلولی که هم اکنون پیش روی ماست نمی رسد. به عبارت دیگر ابتدا داشتن سلسله بی نهایت، خود متناقض و غیرممکن است. (۱)			
۶) ۱) توانمندیست که به کمک استدلال می کنیم ۲) موجوداتیست که از ماده و جسم مجردند و در قید زمان و مکان نیستند و به ابزار مادی نیاز ندارند. (۱)			
۷) ارسطو به عقل به عنوان قوه استدلال انسان توجه ویژه ای داشت و معتقد بود که قوه عقل براساس کاری که انجام می دهد به عقل نظری و عقل عملی تقسیم می شود. ارسطو عقل را ذاتی انسان می دانست. او انواع استدلال ها را در بخش منطق آثار خود تدوین کرد. (۱/۵)			
۸) در دوره دوم حاکمیت کلیسا در قرن های یازده تا سیزده فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر کتاب های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت و منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد. (۱)			
۹) ۱) تنگ کردن محدوده اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن ۲) مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردهای یونانی و غیراسلامی (۱)			

۱۰) فیلسوفان اسلامی اولین مخلوق خدا را عقل می‌دانند که موجودی کاملاً روحانی و غیرمادیست و عقول دیگری نیز به ترتیب از آن بوجود آمده‌اند. این موجودات مجرد که فوق عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عوالم دیگر می‌رسد (عالم عقول) را تشکیل می‌دهند و علمشان حضوری است. (۱)

۱۱) زیرا عموم آنان معتقدند که همه کارکردهای عقل و انواع استدلال‌ها، از جمله استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض هرکدام در جایگاه خود روشی درست برای کسب دانش به حساب می‌آیند. (۱)

۱۲) مدینه فاضله- مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضائلی آراسته‌اند که مدینه را به سوی سعادت می‌برند. (۱)

مهر آموزشگاه	باسمه تعالی:	جمهوری اسلامی ایران	نوبت:
	نام و نام خانوادگی دانش آموز:	وزارت آموزش و پرورش	ساعت امتحان: ۸ صبح
	کد دانش آموز:	اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
	تاریخ امتحان: ۹۸/۱۲/۱۷	اداره آموزش و پرورش شهرستان تنکابن	
		مجتمع آموزشی و پرورشی / مدرسه	
		شبه نهایی	
نام درس: فلسفه	پایه: دوازدهم	رشته: انسانی - معارف	کلاس:
پاسخنامه			

بارم	پاسخنامه
۱	(الف) (۱) (۲) (۳) (۴)
۱/۵	(ب) (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)
۱/۵	(ج) (الف) (ب) (ج) (د) (ه) (و)
۰/۵ ۰/۲۵	(د) (۱) (۲)
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱	(ه) پاسخ کوتاه: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵)
۰/۷۵	(و) تشریحی (۱)
۱	(۲)

نمره ورقه	باعدد	نمره تجدید نظر	باعدد
باجروف	باجروف	باجروف	باجروف
نام دبیر و امضاء:	تاریخ:	نام دبیر و امضاء:	تاریخ:

بارم	پاسخنامه
۱	(۳)
۱	(۴)
۱	(۵)
۱	(۶)
۱/۵	(۷)
۱	(۸)
۱	(۹)
۱	(۱۰)
۱	(۱۱)
۱	(۱۲)